Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 17. decembra 2015*

„Predhodno odločanje — Elektronska komunikacijska omrežja in storitve — Direktiva 2002/20/ES — Člena 12 in 13 — Upravne pristojbine — Dajatev za pravico do vgradnje naprav — Področje uporabe — Občinska ureditev — Dajatev za antene mobilne telefonije“

V zadevi C-454/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo tribunal de première instance de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju, Belgija) z odločbo z dne 17. maja 2013, ki je prispela na Sodišče 13. avgusta 2013, v postopku

Proximus SA, nekdanja Belgacom SA

proti

Commune d’Etterbeek,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik drugega senata v funkciji predsednika tretjega senata, C. Toader, sodnica, D. Šváby, E. Jarašiūnas (poročevalec) in C. G. Fernlund, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. septembra 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Proximus SA, nekdanjo Belgacom SA, B. Den Tandt in H. De Bauw, odvetnika,

— za Commune d’Etterbeek I. Lemineur, P. Vassart in T. Swennen, odvetniki,

— za Evropsko komisijo J. Hottiaux in L. Nicolae, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 12 in 13 Direktive 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek, 29 str. 337).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Proximus SA, nekdanjo Belgacom SA, in občino Etterbeek (Belgija) zaradi dajatve za antene mobilne telefonije, nameščene na ozemlju navedene občine.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 1 Direktive o odobritvi, naslovljen „Cilj in področje uporabe“, v odstavku 2 določa:

„Ta direktiva se uporablja za odobritve za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.“

4 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve“, v odstavku 2(a) določa, da je treba pojem „splošna odobritev“ razumeti kot „pravni okvir, ki ga določi država članica ter se z njim v skladu s to direktivo zagotovijo pravice za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev in določijo obveznosti, značilne za to področje, ki utegnejo veljati za vse ali določene vrste elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev“.

5 Člen 12 navedene direktive se nanaša na upravne pristojbine, ki jih lahko države članice naložijo podjetjem, ki zagotavljajo storitev ali omrežje na podlagi splošne odobritve, ali podjetjem, ki jim je bila dodeljena pravica uporabe, ter na pogoje za naložitev teh pristojbin.

6 Člen 13 Direktive o odobritvi, naslovljen „Pristojbine za pravice uporabe in za pravice do vgradnje naprav“, določa:

„Države članice lahko ustreznemu organu dovolijo, da naloži pristojbine za pravice uporabe radijskih frekvenc ali številk ali za pravice do vgradnje naprav na, nad ali pod javnim ali zasebnim zemljiščem, ki odražajo potrebo po zagotovitvi optimalne uporabe teh virov. Države članice zagotovijo, da so take pristojbine objektivno utemeljene, transparentne, nediskriminacijske in sorazmerne glede na njihov predvideni namen, ter upoštevajo cilje iz člena 8 [Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Okvirna direktiva) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 349)].“

Belgijsko pravo

7 Občinski svet občine Etterbeek je 26. februarja 2007 sprejel odlok o letni dajatvi za antene mobilne telefonije (v nadaljevanju: odlok o dajatvi), ki velja od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013.

8 Odlok o dajatvi v členu 1 določa, da se ta dajatev uporablja za „antene mobilne telefonije, nameščene na ozemlju občine“, in da se pojem „antena mobilne telefonije“ nanaša na „vsako anteno, ki oddaja ali prenaša elektromagnetne valove, ki omogočajo mobilno telefonijo, ne glede na to, ali je povezana z ločeno postajo, in ne glede na to, ali je pritrjena na steber ali drog“.

9 Člen 2, prvi odstavek, tega odloka o dajatvi določa, da je znesek dajatve iz postopka v glavni stvari 4 000 EUR letno za posamezno enoto, člen 3 tega odloka pa natančneje določa, da se ta znesek vsako leto indeksira v višini 2 %.

10 V skladu s členom 4 navedenega odloka o dajatvi so za plačilo dajatve „solidarno zavezane vse fizične ali pravne osebe, ki imajo stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije. V primeru solastnine, ali če isto anteno uporablja več fizičnih ali pravnih oseb, dajatev solidarno dolgujejo vsi solastniki in skupni imetniki stvarne pravice ali pravice uporabe.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

11 Iz spisa, predloženega Sodišču, izhaja, da je družba Belgacom SA, katere pravna naslednica je družba Proximus SA, operater javnega telekomunikacijskega omrežja in je zato na tej podlagi lastnik in upravljavec anten mobilne telefonije, nameščenih na ozemlju občine Etterbeek.

12 Organi občine Etterbeek so na podlagi odloka o dajatvi izdali odločbe o odmeri dajatve, ki so se nanašale na obdavčitev družbe Belgacom SA z dajatvijo iz postopka v glavni stvari za davčno leto 2009, v skupnem znesku 108.201,60 EUR. Proti tem odločbam o odmeri je bila pri kolegiju župana in podžupanov občine Etterbeek vložena pritožba. Ker je bila ta zavrnjena, je družba Belgacom SA pri tribunal de première instance de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju) vložila tožbo.

13 Družba Belgacom SA je v utemeljitev tožbe pred predložitvenim sodiščem navedla, da zadevne odločbe o odmeri niso v skladu z Direktivo o odobritvi, saj ta direktiva prepoveduje vse dajatve v breme operaterjev mobilne telefonije, razen tistih iz člena 12 in 13. Po njenem mnenju spada dajatev iz postopka v glavni stvari na področje uporabe Direktive o odobritvi, ker so antene mobilne telefonije „naprave“ v smislu te direktive. Vendar naj ta dajatev ne bi izpolnjevala pogojev iz člena 13 navedene direktive.

14 Občina Etterbeek je navedla, da se področje uporabe Direktive o odobritvi nanaša le na določitev pogojev za dostop do omrežja. Po njenem mnenju dajatev iz postopka v glavni stvari ni niti pristojbina iz člena 13 Direktive o odobritvi niti pristojbina iz člena 12 te direktive. Šlo naj bi za davek na gospodarsko dejavnost, ki se določi glede na to, kje na ozemlju občine so nameščene antene, ne glede na odobritev vgradnje naprav.

15 Ob upoštevanju teh preudarkov predložitveno sodišče dvomi o uporabi členov 12 in 13 Direktive o odobritvi v postopku v glavni stvari.

16 V teh okoliščinah je tribunal de première instance de Bruxelles (prvostopenjsko sodišče v Bruslju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člena 12 in 13 Direktive [o odobritvi] razlagati tako, da prepovedujeta, da se z ureditvijo nacionalnega organa ali organa lokalne skupnosti v davčne namene uvede dajatev za infrastrukture za mobilne komunikacije, ki so na javnih ali zasebnih zemljiščih in ki se uporabljajo v okviru opravljanja dejavnosti, zajetih s splošno odobritvijo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

17 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člena 12 in 13 Direktive o odobritvi razlagati tako, da nasprotujeta temu, da je dajatev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, naložena vsaki fizični ali pravni osebi, ki ima stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije.

18 Najprej je treba opozoriti, da se v skladu s členom 1(2) Direktive o odobritvi ta uporablja za odobritev za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

19 Ta direktiva ne določa le pravil o postopkih podelitve splošnih odobritev ali pravic do uporabe radijskih frekvenc ali številk in o vsebini navedenih odobritev, temveč tudi pravila o naravi – celo obsegu – denarnih izdatkov, povezanih s temi postopki, ki jih lahko države članice naložijo podjetjem v sektorju telekomunikacijskih storitev (glej sodbi Belgacom in Mobistar, C-256/13 in C-264/13, EU:C:2014:2149, točka 29, in Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, točka 15).

20 Kot izhaja iz ustaljene sodne prakse Sodišča, države članice v okviru Direktive o odobritvi ne smejo naložiti drugih dajatev ali pristojbin za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev kot tistih, določenih v tej direktivi (sodba Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, točka 16; glej v tem smislu tudi sodbi Vodafone España in France Telecom España, C-55/11, C-57/11 in C-58/11, EU:C:2012:446, točki 28 in 29, ter Belgacom in Mobistar, C-256/13 in C-264/13, EU:C:2014:2149, točka 30).

21 Iz tega izhaja, da mora biti za to, da se določbe Direktive o odobritvi uporabijo za dajatev, kot je ta iz postopka v glavni stvari, obdavčljivi dogodek glede te dajatve povezan s postopkom splošne odobritve, ki v skladu s členom 2(2(a) Direktive o odobriti zagotavlja pravico do zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev (sodba Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, točka 17; glej v tem smislu tudi sodbe Fratelli De Pra in SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, točka 41; Komisija/Francija, C-485/11, EU:C:2013:427, točke 30, 31 in 34, ter Vodafone Malta in Mobisle Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, točki 24 in 25).

22 V zvezi s tem je Sodišče glede člena 12 Direktive o odobritvi opozorilo, da dajatev, katere obdavčljivi dogodek ni povezan s postopkom splošne odobritve, s katero je dovoljen dostop na trg elektronskih komunikacijskih storitev, ne spada na področje uporabe tega člena 12 (glej zlasti sodbi Vodafone Malta in Mobisle Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, točka 25, in Fratelli De Pra in SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, točka 41).

23 Sodišče je glede člena 13 Direktive o odobritvi opozorilo, da ta določba ne zajema vseh pristojbin za infrastrukturo, ki bi omogočala zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (sodbi Belgacom in Mobistar, C-256/13 in C-264/13, EU:C:2014:2149, točka 34, in Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, točka 18).

24 Ta člen se namreč nanaša na podrobna pravila glede naložitve pristojbin za pravice do uporabe radijskih frekvenc ali številk ali za pravice do vgradnje naprav na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim (sodbi Belgacom in Mobistar, C-256/13 in C-264/13, EU:C:2014:2149, točka 31, in Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, točka 19).

25 V obravnavani zadevi iz predložitvene odločbe izhaja, da so za plačilo dajatve „solidarno zavezane vse fizične ali pravne osebe, ki imajo stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije“, in sicer na „vsaki anteni na ozemlju občine Etterbeek, ki oddaja ali prenaša elektromagnetne valove, ki omogočajo mobilno telefonijo, ne glede na to, ali je povezana z ločeno postajo, in ne glede na to, ali je pritrjena na steber ali drog“.

26 Kot izhaja iz stališč, predloženih Sodišču, obdavčljivi dogodek glede te dajatve, ki je naložena vsaki fizični ali pravni osebi, ki ima stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije, ne glede na to, ali ima odobritev, podeljeno na podlagi Direktive o odobritvi, očitno ni povezan s postopkom splošne odobritve, ki omogoča podjetjem, da zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.

27 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča izhaja, da se izraza „naprave“ oziroma „vgradnja“ iz člena 13 Direktive o odobritvi nanašata na fizično infrastrukturo, ki omogoča zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, oziroma njihovo fizično namestitev na zadevnem javnem ali zasebnem zemljišču (sodbi Belgacom in Mobistar, C-256/13 in C-264/13, EU:C:2014:2149, točka 33, in Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, točka 21).

28 Čeprav je dajatev iz postopka v glavni stvari naložena vsaki fizični ali pravni osebi, ki ima stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije, ki je fizična infrastruktura, ki omogoča zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, očitno navedena dajatev ni pristojbina, ki bi bila naložena podjetjem, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve, za pridobitev pravice do vgradnje naprav.

29 Glede na navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člena 12 in 13 Direktive o odobritvi razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da se dajatev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, naloži vsaki fizični ali pravni osebi, ki ima stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije.

Stroški

30 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člena 12 in 13 Direktive 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da se dajatev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, naloži vsaki fizični ali pravni osebi, ki ima stvarno pravico ali pravico uporabe na anteni mobilne telefonije.

Podpisi